

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ
ΤΩΝ
ΑΓΓΕΛΩΝ

CITTA
DI BARLETTA

Αυτή η έκδοση χρηματοδοτείται από την Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III A ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ 2000-2006 και της Πράξης με τίτλο: “ Διαδρομές Ανάδειξης, Αξιοποίησης και Προβολής των ρωμαϊκών και παλαιοχριστιανικών μνημείων στους Νομούς Πρέβεζας και Θεσπρωτίας και των ελληνικών μνημείων στους Νομούς Μπάρι και Λέτσε” (Κωδ. Έργου I3201061).

Unione Europea

INTERREG III A
Grecia-Italia 2000-2006

Regione Puglia

Città di Barletta

Το έργο χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά προγράμματα διεθνούς συνεργασίας όπως η Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III A ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ 2000-2006 και αντιπροσωπεύει μια σημαντική ευκαιρία ανταλλαγής των πολιτιστικών ταυτοτήτων των χωρών της Ελλάδας και της Ιταλίας και ανταλλαγής της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Είναι μια μεγάλη πρόκληση η δημιουργία ενός οικονομικού δικτύου και η πολιτιστική αλληλεπίδραση, μέσα στα νέα σύνορα, μεταξύ ανθρώπων και πολιτισμών που παρουσιάζονται στη λεκάνη της Μεσογείου.

Το πρόγραμμα της Διασυνοριακής Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, ακόμα και κατά το νέο κύκλο προγραμματισμού 2007-2013 έχει σαν στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εδαφικής συνοχής μεταξύ εκείνων των χωρών μέσω της βιώσιμης ανάπτυξης και της αύξησης των δυνατοτήτων και από τις δύο πλευρές των θαλάσσιων συνόρων

Μια πρόκληση που υιοθετείται και υποστηρίζεται ευρέως από την Τοπική Αυτοδιοίκηση όπως είναι και το συγκεκριμένο έργο στο οποίο ο Δήμος της Barletta, ως εταίρος του έργου, συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του, σύμφωνα πάντα και με τους στρατηγικούς

στόχους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η τοπική πολιτιστική ταυτότητα και η μοναδική καλλιτεχνική κληρονομιά γίνονται η αφετηρία για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της τοπικής ανάπτυξης, για νέες κοινωνικές και πολιτιστικές σχέσεις και τη δημιουργία μας «νέας εδαφικής αξίας». Φιλοδοξούμε να κάνουμε τον τόπο μας μέρος σημαντικών εθνικών και διεθνών δικτύων τουρισμού, που να παρέχει μια πολιτιστική προσφορά, ικανή για όλο και μεγαλύτερη εισροή τουριστών στην πόλη μας.

Οι πρωτοβουλίες προώθησης και μάρκετινγκ που πραγματοποιούνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση στα πλαίσια του έργου μας παρέχουν την δυνατότητα να προωθήσουμε ιδιαίτερα τους πολύτιμους καλλιτεχνικούς και ιστορικούς θησαυρούς της πολιτισμικής κληρονομιάς μας.

Έχουμε επισημάνει έτσι μια διαδρομή εξετάζοντας το μέλλον, το οποίο μιλά για την ανάγκη της αμοιβαίας συνεργασίας που θα ενισχύσει την ανάπτυξη της πόλης μας, της περιοχής μας και των χωρών της Μεσογείου, με την οποία συνδεόμαστε από με δεσμούς παλιούς, την ιστορία και τον πολιτισμό.

Δήμαρχος
Nicola Maffei

Το παρόν φυλλάδιο, που αναφέρεται στην ελληνική εκκλησία της Αγίας Μαρίας των Αγγέλων, επανεκδίδεται στο πλαίσιο ενός προγράμματος με χρηματοδότηση από την Κοινοτική Πρωτοβουλία INTERREG III A ΕΛΛΑΔΑ-ΙΤΑΛΙΑ 2000-2006, Μέτρο 3.2, με τίτλο : “Διαδρομές Ανάδειξης, Αξιοποίησης και Προβολής των ρωμαϊκών και παλαιοχριστιανικών μνημείων στους Νομούς της Πρέβεζας και Θεσπρωτίας και των ελληνικών μνημείων στους Νομούς Μπάρι και Λέτσε”, στο οποίο συμμετέχει ο Δήμος Barletta, μέσω του Τμήματος Αγαθών και Πολιτιστικών Υπηρεσιών και του γραφείου Europa.

Το πρόγραμμα έχει σαν στόχο την ενίσχυση, την ανάδειξη και την ανάπτυξη των ιστορικών περιοχών και της πολιτισμικής κληρονομιάς αμοιβαίου συμφέροντος στις γεωγραφικές περιοχές των Ελλήνων και Ιταλών εταίρων: της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Πρέβεζας (Επικεφαλής εταίρος), της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Θεσπρωτίας, της Αναπτυξιακής Εταιρίας Θεσπρωτίας, του Δήμου Φιλιπιάδος, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Δήμου Nardò.

Η επανέκδοση του φυλλάδιου, εκπληρώνει το στρατηγικό στόχο δίνοντας περισσότερες και αναλυτικότερες πληροφορίες στους επισκέπτες, τους μελετητές της τέχνης και τους εραστές του πολιτισμού.

Το φυλλάδιο αυτό είναι ένα σημαντικό εργαλείο για να γνωρίσουμε τα κύρια χαρακτηριστικά μνημειακής κληρονομιάς αυτής της εκκλησίας, που βρίσκεται στην πόλη της Barletta, και που είναι πάλι ανοικτή για το κοινό μετά από μακροχρόνιες και σκληρές εργασίες αποκατάστασης, υπό την αιγίδα της Διεύθυνσης, που επιμελήθηκε το εικονοστάσιο, την επίπλωση και τα εργόχειρα υφαντά.

Η έκδοση που επανεκδίδεται σήμερα εμπνέεται συγκεκριμένα από ένα φυλλάδιο που είχε εκδοθεί το 2004 και εμπλουτίζεται στην τελευταία σελίδα με τουριστικές πληροφορίες που αφορούν τα κυριότερα μνημεία και πολιτιστικές τοποθεσίες, που υπάρχουν στην πόλη της Barletta και στα περίχωρά της.

Ο Διευθυντής
Τμήμα Αγαθών και
Πολιτιστικών Υπηρεσιών
Santa Scommegna

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Η παρουσία της ελληνικής κοινότητας στη Barletta

Πολυάριθμες ήταν οι αιτίες που καθόρισαν τις στενές σχέσεις μεταξύ της Απουλίας και της Βυζαντινής Ανατολής, αιτίες που συνδέονται με τις διπλωματικές σχέσεις, με τις πυκνές εμπορικές συναλλαγές και με τις μετακινήσεις των προσκυνητών οι οποίοι πήγαιναν στους Αγίους Τόπους. Οι εν λόγω σχέσεις εντατικοποιήθηκαν περαιτέρω κατόπιν της Οθωμανικής εισβολής και της πτώσης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, όταν μεγάλος αριθμός εξόριστων κατ' ανάγκη επέλεξε να

καταφύγει στις ακτές της Απουλίας. Η πρώτη μαρτυρία αναφορικά με την παρουσία κατοίκων ελληνικής καταγωγής στην Barletta χρονολογείται από το πρώτο μισό του 15ου αιώνα, όταν μια μεγάλη ομάδα Κορωναίων αναγκάστηκε να μεταναστεύσει στην πόλη εξαιτίας της εισβολής των Τούρκων στην Κορώνη. Η ανάγκη της ελληνικής παροικίας, η οποία είχε πλέον εγκατασταθεί μόνιμα στην πόλη, για έναν τόπο λατρείας εκφράστηκε αρχικά με τη χρήση της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου και

ακολουθώς με τη χρήση της εκκλησίας της Αγίας Μαρίας των Αγγέλων. Η πρώτη αναφορά για την ύπαρξη της εν λόγω εκκλησίας βρίσκεται σε ένα έγγραφο του «Διπλωματικού Κώδικα της Barletta» της 11/2/1398, στο οποίο κάποιος Angelillo Trapperius di

Βάπτισμα του Χριστού

Παρουσίαση στον Ναό

Χριστός της Δέησης

Berteraymo ζητά από τον Αρχιεπίσκοπο του Trani να κατασκευαστεί ένα παρεκκλήσι “αφιερωμένο στην Sante Marie de Angelis” με ένα παρακείμενο νοσοκομείο για τους άπορους. Η εκκλησία λειτουργούσε ως τόπος λατρείας για την ελληνική παροικία από την ίδρυσή της έως το 1656, από το 1789 έως το 1842 και από το 1861

μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα, ενώ λειτούργησε ως ρωμαιοκαθολικός ναός από το 1660 έως το 1789 υπαγόμενος στον Καθεδρικό Ναό της Santa Maria. Η ονομασία της εκκλησίας ανάγεται στη γνωστή αφοσίωση των Ελληνορθόδοξων στην Παναγία. Το έτος 1656, μια βαριά μορφή πανούκλα αποδεκάτισε ένα σημαντικό τμή-

μα του πληθυσμού της Barletta αλλά και έναν μεγάλο αριθμό Ελληνορθόδοξων· γεγονός που σηματοδότησε την εξαφάνιση της παροικίας για περισσότερο από έναν αιώνα.

Σε αυτή τη μακρά χρονική περίοδο, η εκκλησία χρησιμοποιήθηκε από τον μοναστικό κλήρο και τέθηκε υπό την εξουσία του Καθεδρικού ναού. Μονάχα το 1789, κατόπιν της ανασυγκρότησης της ελληνικής κοινότητας, η εκκλησία επέστρεψε στο ορθόδοξο τελετουργικό έως και το 1842, όταν οι Έλληνες της Δύσης καθολικού δόγματος την ξαναπήραν με την αρωγή των τοπικών Αρχών. Οι Έλληνες, κατά το διάστημα αυτό αναγκάζονταν να ασκούν τα θρησκευτικά

τους καθήκοντα στα κρυφά εξαιτίας του κλίματος μισαλλοδοξίας που κυριαρχούσε στον καθολικό κόσμο. Τελικά, είκοσι χρόνια αργότερα, οι ελληνορθόδοξοι κατάφεραν να αποκτήσουν ξανά την εκκλησία πληρώνοντας το τίμημα των εξακοσίων δουκάτων. Πολυάριθμες είναι οι μαρτυρίες που αναφέρονται στην αλληλεγγύη και τη συμπάθεια που επέδειξαν οι κάτοικοι της Barletta όχι μόνο προς την ελληνική κοινότητα αλλά και προς τις ορθόδοξες τελετουργίες και εορτασμούς για τους οποίους διατηρούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα μια έντονη ανάμνηση.

Η Εκκλησία

Η Εκκλησία είναι χτισμένη στα 2,10 μέτρα από το επίπεδο του δρόμου. Εισερχόμαστε στην κεντρική είσοδο διαμέσου σκαλοπατιών τα οποία αποτελούνται από

δύο αντίθετες ράμπες, που καταλήγουν σε ένα μικρό πλατύσκαλο. Η πρόσοψη, στην επιμήκη πλευρά του κτιρίου, είναι απλή και δίχως να παρουσιάζει κανένα

Παναγία της Δέησης

αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Στο επάνω μέρος της κεντρικής εισόδου υπάρχουν δύο μισές αψίδες καθώς και μία ωσειδής, η οποία είναι τοποθετημένη στο κέντρο όπου μέχρι κάποια χρόνια πριν φαινόταν ένας ζωγραφισμένος

αμνός. Το εσωτερικό του ναού αποτελείται από μια ορθογώνια αίθουσα προσανατολισμένη από την Δύση προς την Ανατολή, με ένα φαγεντιανό δάπεδο ναπολιτάνικης προέλευσης στις αποχρώσεις του πράσινου και της ώχρας.

Κατά μήκος των δύο μακρόστενων πλευρών είναι τοποθετημένες δύο σειρές από στασίδια του 18ου αιώνα, κατασκευασμένα από ξύλο λεύκας, και στα οποία κάθονταν οι πιστοί αρσενικού φύλου κατά τη διάρκεια της λειτουργίας. Στον δυτικό τοίχο βρίσκεται μια άλλη συστάδα από στασίδια εκ των οποίων τα τρία κεντρικά καθίσματα διαθέτουν έναν πιο πλούσιο ξύλινο διάκοσμο και στο επάνω μέρος τους φέρουν ένα τρόπω τινά κουβούκλιο. Τα καθίσματα αυτά προορίζονταν για τους θρησκευτικούς άρχοντες. Στον αριστερό τοίχο, πάνω από τα στασίδια, βρίσκεται ο άμβωνας που χρονολογείται μεταξύ του 18ου αιώνα και των αρχών του 19ου, κατασκευασμένος από

ξύλο λεύκας και ο οποίος στο διακοσμητικό του κάλυμμα απεικονίζει τον Χριστό ο οποίος ευλογεί σύμφωνα με το ελληνορθόδοξο δόγμα. Στην ίδια χρονολογική περίοδο με τα στασίδια και τον άμβωνα ανήκει επίσης ο γυναικωνίτης, ο οποίος βρίσκεται στο βάθος της εκκλησίας απέναντι από το εικονοστάσιο. Αποτελούμενος από ένα κιγκλίδωμα και από ένα στηθαίο, έχει στο τελειώμά του ένα ασημένιο γείσο. Εντός του Ιερού Βήματος, στην αριστερή πλευρά μέσα σε μία κόγχη σε σχήμα μισού θόλου βρίσκεται η Αγία Τράπεζα, στο εσωτερικό της οποίας είναι ζωγραφισμένη μια μικρή τοιχογραφία εξαιρετικής δεξιοτεχνίας που απεικονίζει τον Χριστό σε πιετά (Cristo in pieta).

Το Εικονοστάσιο

Στις ορθόδοξες εκκλησίες, το εικονοστάσιο είναι ένας «τοίχος» ο οποίος χωρίζει τον χώρο του Ιερού Βήματος από τον χώρο στον οποίο μπορούν να παρίστανται οι

πιστοί (τον κυρίως ναό), και λειτουργεί ως διαμεσολαβητής ανάμεσα στον γήινο και τον ιερό κόσμο. Ο ρόλος αυτού του διαχωρισμού είναι ουσιώδους σημασίας

Άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής της Δέησης

για το ορθόδοξο δόγμα, όπου η αίσθηση του μη απαραβίαστου του Ιερού Βήματος, στο οποίο έχει πρόσβαση αποκλειστικά ο θρησκευτικός λειτουργός, είναι ιδιαίτερα έντονη. Στο κορυφαίο σημείο του εικονοστασίου δεσπάζει η “ΔΕ-

ΗΣΙΣ”, που διαμέσου της απεικόνισης του Ιησού, της Παναγίας και του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή, αναλαμβάνει κατά κάποιον τρόπο έναν διαμεσολαβητικό ρόλο ανάμεσα στους πιστούς και τον Θεό. Την ίδια λειτουργία, ήτοι τον

διαχωρισμό ανάμεσα στην “ιερή ζώνη” και τη “ζώνη των πιστών”, επιτελεί και η κεντρική θύρα του εικονοστασίου (ωραία πύλη), που είναι αποκλειστικά για τους κληρικούς και την οποία μπορούν να προσπελάσουν αφότου έχουν φορέσει τα ιερατικά τους άμφια. Στις δύο πλευρές της είναι τοποθετημένες δύο μικρότερες θύρες, αποκαλούμενες βόρεια και νότια πύλη δίπλα στις οποίες βρίσκονται συνήθως οι δεσποτικές εικόνες που σχεδόν πάντοτε απεικονίζουν τον Χριστό Παντοκράτορα και την

Άγιος Θωμάς

Άγιος Ματθαίος

Παναγία. Σε ένα εικονοστάσιο, εξίσου σημαντικό ρόλο κατέχουν οι εικόνες που αναπαριστούν

τις δώδεκα Μεγάλες Εορτές της Ορθοδοξίας, σχεδόν πάντα αναρτημένες στο ακριβώς επάνω

Πύλη του Αγίου Σπυρίδωνα

τερο θεματικό επίπεδο είναι τοποθετημένες οι εικόνες των δώδεκα Μεγάλων Θρησκευτικών εορτών που από αριστερά απεικονίζουν τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, τη Γέννηση, την Περιτομή, την Παρουσίαση στον ναό, τη Βάφτιση του Χριστού, τη Μεταμόρφωση του Σωτήρος, την Ανάσταση του Λαζάρου, την Είσοδο στην Ιερουσαλήμ, τη Σταύρωση, την Ανάσταση, την Ανάληψη και την Πεντηκοστή. Στο θεματικό επίπεδο που ακολουθεί το Δωδεκάορτο είναι ενσωματωμένες οι εικόνες που απεικονίζουν Αποστόλους και Ευαγγελιστές στο Θρόνο με την εξής σειρά: Άγιος Θωμάς, Άγιος Ιάκωβος, Άγιος Ανδρέας, Άγιος Λουκάς, Άγιος Συμεών, Άγιος Πέτρος, Άγιος Παύλος, Άγιος Ιωάννης, Άγιος Βαρθολομαίος, Άγιος Ματθαίος, Άγιος Μάρκος και Άγιος

Άγιος Νικόλαος

Φίλιππος. Στο τελευταίο θεματικό επίπεδο, βρίσκεται η "Δέσησις" που αποτελείται από την εικόνα του Χριστού στο Θρόνο και η οποία πλαισιώνεται από την Παναγία και τον Άγιο Ιωάννη τον Βαπτιστή, ενώ όλο το σύνολο ολοκληρώνεται με τον σταυρό σε σχήμα άγκυρας όπου στο κέντρο είναι ζωγραφισμένος ο Ιησούς Χριστός, στα τέσσερα άκρα του οι τέσσερις Ευαγγελιστές ενώ στα «νύχια» του σταυρού - άγκυρα απεικονίζονται αντίστοιχα η Παναγία και ο Άγιος Ιωάννης ο Ευαγγελιστής. Το έργο

φαίνεται ότι πραγματοποιήθηκε σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, ξεκινώντας από τον 16ο αιώνα με εικόνες του Μπαθά και τελειώνοντας τον 19ο αιώνα με

την ωραία πύλη και τις εικόνες που απεικονίζουν την Προσκύνηση των Μάγων και τη Συνάντηση του Ιησού με τον εκατόνταρχο στην Καπερναούμ.

Θωμάς Μπαθάς

Γεννήθηκε στην Κρήτη το 1554 και εγκαταστάθηκε στην Κέρκυρα πριν από το 1586, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1588. Από το 1581 ήταν μέλος της αδελφότητας του “Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων” στη Βενετία, με το όνομα Τομίο Μπάτα της Κέρκυρας. Κατά τη διαμονή του στη Βενετία διετέλεσε επίτροπος της αδελφότητας το 1592, 1595 και 1598 ενώ έβγαζε τα προς το ζην ως καθηγητής της ελληνικής ζωγραφικής. Το 1589 παρείχε το σχέδιο πάνω στο οποίο στηρίχθηκε το ψηφιδωτό που αναπαριστά τον Χριστό Παντοκράτορα στην κόγχη της αψίδας στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων. Από διάφορα

έγγραφα μαθαίνουμε ότι το 1594 ο ζωγράφος έλαβε μια αμοιβή “για τη συντήρηση της εικόνας Madonna de Gratia δια χειρός του Αγίου Λουκά”, που πιθανότατα ταυτίζεται με την εικόνα της Παναγίας Νικοποιού στη Βασιλική του Αγίου Μάρκου. Προσφάτως αποδόθηκαν σε εκείνον πολυάριθμα έργα, όπως ένας μεγάλος υπογεγραμμένος πίνακας που απεικονίζει την Αποκάλυψη, στο ομώνυμο μοναστήρι της Πάτμου. Ο Χατζηδάκης αποδίδει στον ίδιο καλλιτέχνη κι άλλες εικόνες, οι οποίες απεικονίζουν τον Άγιο Χριστόδουλο, την Ταφή του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου, τον Άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο

και τον Πρόχορο, την Παναγία στο Θρόνο και την Παναγία Οδηγήτρια. Σε μία παρουσίαση που ακολούθησε λίγο αργότερα, ο μελετητής αποδίδει επίσης στον Μπαθά τον Χριστό στο Θρόνο που βρίσκεται στην εκκλησία του Αγί-

ου Γεωργίου των Ελλήνων στη Βενετία, ενώ για πρώτη φορά εντάσσει τον Παντοκράτορα και την Παναγία Οδηγήτρια που βρίσκονται στην εκκλησία της Αγίας Μαρίας των Αγγέλων στη Barletta στα αδιαμφισβήτητα έργα του Μπαθά.

Παναγία η Οδηγήτρια

Θωμάς Μπαθάς - Παναγία Οδηγήτρια

Η εικόνα αυτή με τον Χριστό Παντοκράτορα είναι αναμφισβήτητα το πιο αξιόλογο έργο ολόκληρου του εικονοστασίου. Σε αυτήν, παριστάνεται η Παναγία ημίσωμη και τυλιγμένη με ένα βαθυκόκκινο μαφόριο κρατώντας στο αριστερό της χέρι το Θείο Βρέφος το οποίο, με το βλέμμα στραμμένο προς Εκείνη, ευλογεί σύμφωνα με τον ελληνορθόδοξο τρόπο ενώ κρατά κλειστό ειλητό στο αριστερό χέρι. Στις δύο γωνίες στο επάνω μέρος της εικόνας εικονίζονται οι Αρχάγγελοι Μιχαήλ και Γαβριήλ οι οποίοι ξετυλίζουν περγαμηνές επάνω στις οποίες παρατίθενται οι σίχοι του ψαλ-

μού 44 που εξυμνούν τη νύφη. Το εν λόγω έργο, το οποίο φέρει την υπογραφή του Μπαθά, είναι πιστό αντίγραφο εκείνου που ζωγράφισε ο Δαμασκηνός γύρω στο 1574 για την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων. Όπως και στο πρωτότυπο, το οποίο με τη σειρά του ο δημιουργός του εμπνεύστηκε από την Κρύπτη της Βενετίας, μπορούμε κι εδώ να θαυμάσουμε τη ρυθμική σύνθεση και τη σοβαρότητα των αναπαριστώμενων μορφών, που όμως απεικονίζονται με περισσότερη γλυκύτητα και με πιο απαλές αποχρώσεις από ό,τι στο έργο του Δαμασκηνού.

Ο Χριστός Παντοκράτορας

Ο Χριστός εικονίζεται σε προτομή με μία ελαφριά κλίση του κεφαλιού και των ώμων προς τα αριστερά. Είναι ενδεδυμένος με έναν βαθυκόκκινο χιτώνα και με ένα μπλε ιμάτιο που σχηματίζει πυκνές χρυσίζουσες πτυχές. Το δεξιό

χέρι είναι τοποθετημένο στο στήθος σε στάση ευλογίας ενώ το αριστερό χέρι δείχνει ένα βιβλίο με κάποιο απόσπασμα από το Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο. Το έργο παρουσιάζει κατά μήκος των εξωτερικών ανάγλυφων πλευρών απεικονίσεις

Αγίων οι οποίοι κατονομάζονται με επιγραφές. Και σε αυτή την περίπτωση πρόκειται για ένα αντίγραφο του Χριστού Παντοκράτορα από το Τέμπλο της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων στη Βενετία, το οποίο με τη σειρά του είναι αντίγραφο του Ευεργέτη Χριστού της Κωνσταντινούπολης που φιλοτεχνήθηκε το 1259. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει τη σπουδαι-

ότητα που έδινε ο Μπαθάς στα πρωτότυπα έργα τα οποία επέλεγε, είτε επρόκειτο για σύγχρονες είτε για παλαιότερες δημιουργίες. Και στη συγκεκριμένη εικόνα, όπως άλλωστε και στην προηγούμενη, ο Μπαθάς διαφοροποιείται από το μοντέλο του Δαμασκηνού όσον αφορά την έντονη ψυχολογική φόρτιση που παρουσιάζει η μορφή του Χριστού.

Θωμάς Μπαθάς - Ο Χριστός Παντοκράτορας

Τουριστικές πληροφορίες

Στο ιστορικό κέντρο της Barletta μπορείτε να επισκεφθείτε αξιόλογα μνημεία όπως:

Το Κάστρο

Αρχικά χτίστηκε ως αμυντικό φρούριο από τους Νορμανδούς στο μέσο του XI αιώνα, και έγινε ένα πραγματικό κάστρο υπό την ηγεμονία του Φρειδερίκου του Β' (Frederick II), του Καρόλου του Αντζού (Charles of Anjou) και του Καρόλου του Ε' (Charles V), που χρηματοδότησαν την κατασκευή και οχύρωση τεσσάρων γωνιακών επάλξεων.

Ο Καθεδρικός Ναός της S. Maria Maggiore

Ένα όμορφο παράδειγμα της αρχιτεκτονικής, συνδυάζοντας εξωτερικά, διακοσμητικά στοιχεία της περιοχής της Απουλίας (Apulian Romanesque) και εσωτερικά διακοσμητικά στοιχεία γοθτικού ύφους. Το οικοδόμημα είναι χτισμένο πάνω σε μια προϋπάρχουσα παλαιοχριστιανική βασιλική του 5ου μ.Χ. αιώνα. Εδώ στέφθηκε βασιλιάς ο Φερδινάνδος της Αραγονίας.

Το Παλάτι της Marra

Κτίσμα επιβλητικό, χάρη στη μπαρόκ μεγαλοπρέπειά του, το οποίο υπήρξε η αριστοκρατική κατοικία των Orsini το 1500. Στη συνέχεια, το 1600, πέρασε στην οικογένεια των Marra και τέλος κατά τη διάρκεια του 1700 στην οικογένεια Fraggianni. Χτισμένο σε

τρία επίπεδα, το αρχοντικό διαθέτει μια εσωτερική αυλή όπου κυριαρχεί μια καλαίσθητη στοά με κιονοστοιχία. Τα δύο ανώτερα επίπεδα αναπτύσσονται περιμετρικά της αίθουσας εισόδου, ενώ χαρακτηριστική είναι η διακοσμημένη ξύλινη οροφή στο πρώτο επίπεδο, ανάμνηση των πλούσιων και παλαιών αντικειμένων που υπήρχαν κάποτε στο εσωτερικό του αρχοντικού.

Το αρχοντικό φιλοξενεί την Πινακοθήκη "G. De Nittis", που φημίζεται για την πιο πλούσια και σημαντική συλλογή των έργων του διάσημου ζωγράφου από τη Barletta. Ο Giuseppe De Nittis γεννήθηκε στη Barletta το 1846. Απέκτησε φήμη και σημείωσε πολλές επιτυχίες στο Παρίσι και το Λονδίνο ενώ πέθανε στη Γαλλία σε ηλικία μόλις 38 ετών. Η Πινακοθήκη κατά τα τελευταία χρόνια έχει γίνει ο κατεξοχήν εκθεσιακός χώρος για τη διεξαγωγή προσωρινών εκθέσεων διεθνούς σπουδαιότητας.

Η Βασιλική του Πανάγιου Τάφου

Χρονολογείται στο α' μσό του 12ου αιώνα. Ο Τάφος έγινε το κομβικό σημείο συνάντησης και προσευχής για τους προσκυνητές και τους σταυροφόροι που κατευθύνονταν προς τους Αγίους Τόπους, χάρη στη στρατηγική του θέση μεταξύ της Αδριατικής θάλασσας και της οδού προς τη Ρώμη. Η αρχιτεκτονική

δομή της Βασιλικής είναι ρυθμού ρομανικού pugliese του 12ου- 13ου αιώνα με ανατολίτικες επιρροές.

Η Ουναποθήκη της Μονομαχίας

Μεσαιωνικό πανδοχείο, όπου σύμφωνα με την παράδοση έλαβε χώρα η γνωστή προσβολή των Γάλλων εναντίον της τιμής των Ιταλών ιπποτών, η οποία κατέληξε στη Μονομαχία της Barletta στις 13 Φεβρουαρίου 1503.

Ο Κολοσσός “Eraclio”
Επιβλητικό μπουρτζινο

άγαλμα που κατά πάσα πιθανότητα απεικονίζει τον αυτοκράτορα Θεοδόσιο, με στρατιωτική ενδυμασία και με τα σύμβολα της βασιλείας: το στέμμα και τον Σταυρό στο δεξί χέρι, και τη σφαίρα στο αριστερό.

Ακριβώς λίγα χιλιόμετρα μακριά από την πόλη της Μπαρλέτα βρίσκεται το Κάστρο Del Monte και η διάσημη περιοχή της Cannae.

Η Εκκλησία των Ελλήνων
βρίσκεται στο κέντρο της πόλης Barletta στην οδό Madonna degli Angeli.

Οι επισκέψεις στην εκκλησία γίνονται κατόπιν κρατήσεως.

Για πληροφορίες απευθυνθείτε στους:

Δήμος Barletta Castello

Τηλ. +39 0883 578620
Fax +39 0883 578644

Βιβλιοπωλείο Castello

Τηλ. +39 0883 578621
E-mail: polomuseale.segreteria@comune.barletta.ba.it

ΙΑΤ - Πληροφορίες και Τουριστική Υποδοχή

Λεωφόρος Garibaldi αρ. 208

70051 Barletta - Italia

Τηλ. +39 0883 331331

Fax. +39 0883 337304

E-mail: iat@comune.barletta.ba.it

Δήμος Barletta

www.comune.barletta.ba.it

Για γενικές πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε στην ιστοσελίδα του

**Δήμου της Barletta, Τομέας Πόλης και Περιοχής,
Τα Ιστορικά Μέρη:**

www.comune.barletta.ba.it/retecivica/citta/luoghi.htm

Κείμενα της Cinzia Dicorato

Φωτογραφίες του Ruggiero Dicorato (Fotorudy)

Προγραμματισμός Επανεκδοσης από την Chiara Turputi

